

Dosarul nr. 2ra-323/22
(2-21007589-01-2ra-25032022)

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. V. Sanduța)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. N. Budăi, V. Mihaila, Iu. Cotruță)

DECIZIE

01 iunie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Dumitru Mardari
Maria Ghervas
Victor Burduh
Galina Stratulat

examinând recursul declarat de către reprezentantul recurentei Maria Doroș,
avocatul Sergiu Russ,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Maria Doroș
împotriva lui Radu Patic cu privire la încasarea pensiei de întreținere a copilului
minor,

împotriva deciziei din 09 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a
fost admisă cererea de apel depusă de către apelantul Radu Patic, a fost casată
hotărârea din 13 mai 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost emisă o nouă
decizie de admitere parțială a acțiunii depuse de Maria Doroș privind dispunerea
încasării lunare din contul lui Radu Patic în beneficiul Mariei Doroș a pensiei de
întreținere a copilului minor, în mărime fixă de 1100 lei, începând cu data de 19
ianuarie 2021 și până la atingerea majoratului copilului minor, încasării de la Radu
Patic a taxei de stat în mărime de 396 lei,

c o n s t a t ă :

La data de 19 ianuarie 2021, Maria Doroș a depus cerere de chemare în judecată
împotriva lui Radu Patic cu privire la încasarea pensiei de întreținere pentru copilul
minor XXXXX (născut la XXXXX), în mărime de ¼ din toate veniturile realizate
lunar.

În motivarea acțiunii, reclamanta, Maria Doroș, a indicat că s-a aflat în relații
de căsătorie cu pârâțul Radu Patic din 14 februarie 2014, în timpul căsătoriei la
XXXXX s-a născut copilul lor comun XXXXX.

Prin hotărârea din 22 noiembrie 2016 a Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău,
nr. XXXXX, s-a stabilit domiciliul copilului minor XXXXX, cu reclamanta.

A comunicat reclamanta că, la desfacerea căsătoriei aceasta a convenit cu
pârâțul că copilul va rămîne în continuare în grija mamei - Maria Doroș, iar el se
obligă să participe regulat și în mod corespunzător la întreținerea copilului comun.

Astfel, întrucât pârâțul nu își exercită conștiincios obligația sa de întreținere a
copilului minor, necontribuind cu nimic, reclamanta a considerat rezonabil să solicite
încasarea pensiei de întreținere.

A solicitat reclamanta încasarea pensiei de întreținere a copilului minor în

mărime de ¼ din veniturile lunare ale pârâtului.

Prin hotărârea din 13 mai 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, acțiunea a fost admisă.

Prin decizia din 09 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost admisă cererea de apel depusă de către apelantul Radu Patic, a fost casată hotărârea din 13 mai 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, a fost emisă o nouă decizie de admitere parțială a acțiunii depuse de Maria Doroș privind dispunerea încasării lunare din contul lui Radu Patic în beneficiul Mariei Doroș a pensiei de întreținere a copilului minor, în mărime fixă de 1100 lei, începând cu data de 19 ianuarie 2021 și până la atingerea majoratului copilului minor, încasării de la Radu Patic a taxei de stat în mărime de 396 lei.

În motivarea deciziei emise, instanța de apel a conchis că, soluția dată de prima instanță este în contradicție cu circumstanțele cauzei, instanța nu a constatat corect toate circumstanțele, concluziile fiind neîntemeiate și contradictorii cu materialele cauzei.

Din materialele cauzei rezultă că, la 19 ianuarie 2021, Maria Doroș a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Radu Patic cu privire la încasarea pensiei de întreținere pentru copilul minor XXXXX (născut la XXXXX), în mărime de ¼ din toate veniturile realizate lunar.

Astfel, reclamanta, Maria Doroș, s-a aflat în relații de căsătorie cu pârâtul Radu Patic din 14 februarie 2014, în timpul căsătoriei la XXXXX s-a născut copilul lor comun XXXXX.

Prin hotărârea din 22 noiembrie 2016 a Judecătorei Botanica, mun. Chișinău, nr. XXXXX, s-a stabilit domiciliul copilului minor XXXXX, cu reclamanta Maria Doroș.

A solicitat reclamanta, Maria Doroș, încasarea pensiei de întreținere a copilului minor în mărime de ¼ din veniturile lunare ale pârâtului.

Totodată, instanța de apel a considerat că, prima instanță la stabilirea quantumului pensiei alimentare nu a ținut cont de faptul că Radu Patic nu are un salariu sau alte venituri permanente, motiv pentru care în vederea protejării intereselor copilului și în temeiul art.76 Codul familiei, instanța de apel a considerat oportun de a încasa pensia de întreținere în mărime fixă.

Din considerentele menționate, Colegiul conchide că, deși circumstanțele cauzei au fost constatate corect de către prima instanță, nefiind necesară verificarea suplimentară de dovezi, normele de drept material au fost aplicate eronat, motiv din care, instanța de apel a ajuns la concluzia admiterii cererii de apel declarată de către Radu Patic, a casa hotărârea primei instanțe, emițând în această parte o nouă hotărâre de admitere parțială a acțiunii depuse de Maria Doroș privind dispunerea încasării lunare din contul lui Radu Patic în beneficiul Mariei Doroș a pensiei de întreținere a copilului minor, în mărime fixă de 1100 lei, începând cu data de 19 ianuarie 2021 și până la atingerea majoratului copilului minor, încasării de la Radu Patic a taxei de stat în mărime de 396 lei.

La 14 martie 2022, reprezentantul recurentei Maria Doroș, avocatul Sergiu Russ, a depus cerere de recurs împotriva deciziei instanței de apel din 01 iulie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei

instanței de apel din 09 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău și menținerea hotărârii primei instanțe din 13 mai 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru.

În motivarea recursului a exprimat dezacordul cu decizia recurată, calificând-o ca fiind neîntemeiată și pasibilă de casare în temeiul prevederilor art. 432 alin. (1), (2) lit. a) și (4) din Codul de procedură civilă.

Reprezentantul recurentei a opinat că, instanța de apel a aplicat eronat normele de drept material, nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, precum și a apreciat arbitrar probele prezentate de către participanții la proces.

În conformitate cu prevederile art. 434 alin.(1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Decizia instanței de apel a fost adoptată la 09 decembrie 2021, iar cererea de recurs a fost depusă la 14 martie 2022.

Materialele cauzei atestă expedierea prin intermediul poștei electronice a copiei deciziei integrale participanților la proces la 31 ianuarie 2022 și, ulterior la 01 februarie 2022, conform scrisorii de însoțire (f.d. 74, 75). Din materialele dosarului, reiese că, reprezentantul recurentei Maria Doroș, avocatul Sergiu Russ, a confirmat recepționarea deciziei nominalizate, la aceeași dată – 31 ianuarie 2022 (f.d. 83). Astfel, cererea de recurs declarată este în termen.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Prin prisma art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, la 25 martie 2022, instanța de recurs a comunicat participanților la proces recursul, informând despre necesitatea depunerii referinței (f.d. 86).

Prin referința depusă la 18 aprilie 2022, reprezentantul intimatului Radu Patric, avocatul Stela Lefter a solicitat de a considera recursul declarat de către reprezentantul recurentei Maria Doroș, avocatul Sergiu Russ, ca fiind inadmisibil (f.d. 89, verso).

Prin încheierea din 18 mai 2022 a Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, recursul declarat de către reprezentantul recurentei Maria Doroș, avocatul Sergiu Russ, a fost considerat admisibil și a fost fixat spre examinare într-un complet din 5 judecători, în vederea examinării fondului recursului.

În conformitate cu art. 442 alin. (1) Codul de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

În conformitate cu art. 444 Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Verificând hotărârea contestată în raport cu argumentele invocate în recurs, în

limitele controlului de legalitate și temeiurilor de drept invocate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de reprezentantul recurentei Maria Doroș, avocatul Sergiu Russ, întemeiat și care urmează a fi admis, casată decizia recurată cu menținerea hotărârii primei instanțe.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. f) al Codului de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze decizia instanței de apel și să mențină hotărârea primei instanțe.

Pe parcursul judecării cauzei s-a stabilit că, Maria Doroș înaintând acțiune în judecată împotriva lui Radu Patic a solicitat încasarea pensiei de întreținere pentru copilul minor XXXXX (născut la XXXXX), în mărime de ¼ din toate veniturile realizate lunar.

Fiind investită cu judecarea cauzei în fond, prima instanță prin hotărârea din 13 mai 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a admis acțiunea. S-a dispus încasarea din contul lui Radu Patic în beneficiul Mariei Doroș a pensiei pentru întreținerea copilului minor, XXXXX (născut la XXXXX) în mărime de ¼ din toate veniturile realizate lunar, începând cu data de 19 ianuarie 2021 și până la atingerea majoratului copilului.

Hotărârea primei instanțe din 13 mai 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost contestată cu apel la 20 mai 2021 și ulterior la 23 iulie 2021 de către Radu Patic.

Prin decizia din 09 decembrie 2021, Curtea de Apel Chișinău, a admis cererea de apel depusă de către apelantul Radu Patic, a casat hotărârea din 13 mai 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a emis o nouă decizie de admitere parțială a acțiunii depuse de Maria Doroș privind dispunerea încasării lunare din contul lui Radu Patic în beneficiul Mariei Doroș a pensiei de întreținere a copilului minor, în mărime fixă de 1100 lei, începând cu data de 19 ianuarie 2021 și până la atingerea majoratului copilului minor, încasării de la Radu Patic a taxei de stat în mărime de 396 lei.

Verificând legalitatea deciziei instanței de apel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție reține că, sub acest aspect, decizia instanței de apel este eronată, iar concluziile instanței sunt bazate pe interpretarea eronată a normelor legale, precum și reies din aprecierea arbitrară a probelor.

În conformitate cu art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 5 alin. (1) Cod de procedură civilă, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanța judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-și apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile și interesele legitime.

În temeiul art. 118 alin. (1) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor

sale, iar conform art. 130 Cod de procedură civilă, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblu și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Nici un fel de probe nu au pentru instanța judecătorească o forță probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanță privitor la relevanța, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă și suficiența pentru soluționarea cauzei.

În baza art. 121 Cod de procedură civilă, instanța judecătorească reține spre examinare și cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului.

Așadar, Colegiul reține că, reclamanta Maria Doroș s-a aflat în relații de căsătorie cu pârâtul Radu Patric din 14 februarie 2014, în timpul căsătoriei la XXXXX s-a născut copilul lor comun, XXXXX.

Prin hotărârea din 22 noiembrie 2016 a Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău, nr. XXXXX, s-a stabilit domiciliul copilului minor, XXXXX, cu reclamanta.

Conform art. 58 alin. (1) din Codul familiei, părinții au drepturi și obligații egale față de copii, indiferent de faptul dacă copiii sunt născuți în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună cu părinții sau separat.

Conform art. 60 alin. (2) din Codul familiei, părinții poartă răspundere pentru dezvoltarea fizică, intelectuală și spirituală a copiilor și au prioritate la educația lor față de oricare alte persoane.

Tot aceste dispoziții se conțin și în art. 18, alin. (2) din Legea privind drepturile copilului nr. 338-XIII din 15 decembrie 1994, care prevede că, ambii părinți, în egală măsură, sau persoanele subrogatorii legale poartă răspundere principală pentru dezvoltarea fizică, intelectuală, spirituală și socială a copilului, ținând cont în primul rând de interesele acestuia.

Conform art. 74 din Codul familiei, părinții sunt obligați să-și întrețină copiii minori și copiii majori inapți de muncă care necesită sprijin material. Modul de plată a pensiei de întreținere se determină în baza unui contract încheiat între părinți sau între părinți și copilul major inapt de muncă. Dacă lipsește un atare contract și părinții nu participă la întreținerea copiilor, pensia de întreținere se încasează pe cale judecătorească, la cererea unuia dintre părinți, a tutorelui copilului sau a autorității tutelare teritoriale.

Art. 75 alin. (1) și (2) din Codul familiei prevede că, pensia de întreținere pentru copilul minor se încasează din salariul și/sau din alte venituri ale părinților în mărime de 1/4 - pentru un copil, 1/3 - pentru 2 copii și 1/2 - pentru 3 și mai mulți copii. Cuantumul cotelor stabilite la alin. (1) poate fi micșorat sau majorat de instanța judecătorească, ținându-se cont de starea materială și familială a părinților, de alte circumstanțe importante.

În sensul art. 18 alin. (1) din Convenția cu privire la drepturile copilului, statele părți vor depune eforturi pentru asigurarea recunoașterii principiului potrivit căruia ambii părinți au responsabilități comune pentru creșterea și dezvoltarea copilului. Părinții sau, după caz, reprezentanții săi legali sunt principalii responsabili de creșterea și dezvoltarea copilului. Aceștia trebuie să acționeze, în primul rând, în

interesul suprem al copilului.

Situație similară este reglementată și la art. 27 alin. (1) și (2) din Convenție, care statuează că, statele părți recunosc dreptul oricărui copil de a beneficia de un nivel de trai care să permită dezvoltarea sa fizică, mentală, spirituală, morală și socială. Părinților și oricărei alte persoane care au în grijă un copil le revine în primul rând responsabilitatea de a asigura, în limita posibilităților și a mijloacelor lor financiare, condițiile de viață necesare în vederea dezvoltării copilului.

Art. 18 alin. (1) și art. 27 alin. (2) din Convenția internațională cu privire la drepturile copilului din 20 noiembrie 1989 statuează că, statele părți vor depune eforturi pentru asigurarea recunoașterii principiului potrivit căruia ambii părinți au o răspundere comună pentru creșterea și dezvoltarea copilului. Răspunderea pentru creșterea copilului și asigurarea dezvoltării sale le revine în primul rând părinților sau, după caz, reprezentanților săi legali. Aceștia trebuie să se conducă înainte de orice după interesul superior al copilului. Părinților și oricăror altor persoane care au în grijă un copil le revine în primul rând responsabilitatea de a asigura, în limita posibilităților și a mijloacelor lor financiare, condițiile de viață necesare dezvoltării copilului.

Astfel, este cert că atât normele de drept naționale, cât și cele internaționale, stabilesc că răspunderea pentru creșterea copilului și asigurarea dezvoltării lui le revine ambilor părinți, care, indiferent de situațiile de conflict apărute între ei trebuie să se conducă înainte de orice după interesul superior al copilului, iar, părinților care au în grijă un copil le revine în primul rând responsabilitatea de a asigura, în limita posibilităților și a mijloacelor financiare, condițiile de viață necesare dezvoltării copilului.

Din dispozițiile legale citate supra, rezultă cert că ambii părinți, în egală măsură, au obligația de a compensa cheltuielile pentru întreținerea copilului său minor.

Conform art. 76 alin. (1) și (2) din Codul familiei, în cazurile când părintele care datorează întreținere copilului său are un salariu și/sau alte venituri neregulate sau fluctuabile ori primește salariu și/sau alte venituri, total sau parțial, în natură, ori nu are un salariu și/sau alte venituri, precum și în alte cazuri când, din anumite motive, încasarea pensiei de întreținere, sub forma unei cote din salariu și/sau alte venituri, este imposibilă, dificilă sau lezează substanțial interesele uneia dintre părți, instanța judecătorească poate să stabilească cuantumul pensiei de întreținere într-o sumă bănească fixă plătită lunar sau, concomitent, într-o sumă bănească fixă și sub forma unei cote din salariu și/sau alte venituri conform art.75. Cuanumul sumei bănești fixe încasate în conformitate cu alin.(1) se determină de instanța judecătorească, ținându-se cont de starea materială și familială a părților, de alte circumstanțe importante și păstrându-se, dacă este posibil, nivelul anterior de asigurare materială a copilului.

De altfel, conform art. 110 din Codul familiei, în cazul în care starea materială sau familială a uneia dintre părți s-a schimbat, instanța judecătorească, luând în considerare și alte circumstanțe importante ale părților, este în drept, la cererea oricăreia dintre ele, să modifice cuantumul pensiei de întreținere sau să-l scutească pe debitorul întreținerii de plata acesteia.

Se reține că starea materială reprezintă situația social-economică a persoanei (părinte), determinantă pentru întreținerea unei vieți decente pasibile stabilirii în

rezultatul identificării tuturor bunurilor imobile și mobile deținute în proprietate, a veniturilor obținute din activități generatoare de profit, precum și a factorilor ce influențează nemijlocit aspectul economic al persoanei (ex. capacitatea de muncă, studiile etc).

Starea familială definește conjunctura și relațiile persoanei (părintelui) în interiorul comunității umane în care coabitează, întemeiate prin căsătorie sau izvorâtă din rudenie, cum ar fi numărul copiilor și persoanelor aflate la întreținere.

Sintagma „alte circumstanțe importante” extinde sfera de aplicare a art. 75 din Codul familiei pentru ipotezele nereglementate de lege, însă, care, se pot ivi în cadrul examinării unor litigii de acest gen, lăsând o marjă de apreciere instanței de judecată din perspectiva unor factori care nu se încadrează în condițiile reliefate supra (ex. chestiuni de ordin medical).

De dreptul de a solicita modificarea cuantumului pensiei de întreținere pot beneficia în egală măsură ambii părinți în dependență de starea materială și familială a acestora, dându-i fiind responsabili în mod solidar de dezvoltarea fizică, intelectuală, spirituală și socială a copilului în unison cu principiile fundamentale consfințite în legislația națională și cea internațională.

Pentru valorificarea dreptului de a solicita modificarea cuantumului pensiei de întreținere, părintele nu urmează să probeze în mod cumulativ atât schimbarea stării materiale, cât și a celei familiale, fiind suficientă în acest sens întrunirea a cel puțin uneia din aceste ipoteze, însă schimbarea situațiilor specificate nu trebuie să fie formală, ci esențială, sarcina respectivă aparținând în exclusivitate instanței competente să o examineze.

Astfel, întru respectarea dezideratelor descrise mai sus, urmează să se țină cont de principiul interesului superior al copilului consacrat la art. 9 din Convenția cu privire la drepturile copilului la care Republica Moldova este parte, de menținerea echilibrului drepturilor copiilor al ambilor părinți care nu se află în relații de căsătorie precum și de proporționalitatea cuantumului pensiei de întreținere pentru fiecare copil în parte.

La caz, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție reține că la data emiterii hotărârii din 13 mai 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru s-a dispus încasarea pensiei de întreținere a copilului minor în mărime de $\frac{1}{4}$ din toate veniturile realizate, lunar, până la atingerea majoratului acestuia.

Or, după cum rezultă din actele cauzei, în special conform informației Biroului Național de Statistică, minimul de existență pentru anul 2020, pentru un copil minor cu vârsta de 7-17 ani, a constituit suma în mărime de 2438 lei și 70 de bani.

Analizând circumstanțele cauzei în raport cu normele de drept citate supra, Colegiul civil, comercial și de contencios administrat lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră vădit neîntemeiată și greșită decizia instanței de apel din 09 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a dispus încasarea pensiei de întreținere a copilului minor în sumă bănească fixă de 1100 lei, achitată lunar.

La caz, se reține că, obiectul obligației de întreținere îl formează mijloacele necesare traiului, adică alimente, locuință, îmbrăcăminte, medicamente, nevoi spirituale, dar și mijloace necesare pentru creșterea, educarea, și pregătirea profesională a copiilor. Întreținerea se acordă nu numai din câștigul din munca în

sensul comun, dar și din alte mijloace ale debitorului obligației de întreținere, tocmai în virtutea principiului potrivit căruia întreținerea se datorează în dependență de nevoile celui care o cere, dar și cu mijloacele celui care urmează a o plăti.

Instanța de recurs menționează că, informația Biroului Național de Statistică privind minimum de existență pentru un copil, nu constituie o normă imperativă de la care nu se permite derogare, ci urmează a fi apreciată cu titlu de circumstanță importantă de raportare, ca quantum/ nivel minim de la care instanța de judecată pornește la stabilirea quantumului pensiei de întreținere.

Or, această sumă reflectă minimum de existență, cheltuielile reale de întreținere a unui copil fiind mult mai mari.

Prin urmare, părinții vor fi obligați la asigurarea unui nivel de trai suficient copiilor săi minori, pornind de la interesul primordial al copilului, iar acest quantum nu ar crea dificultăți la încasarea pensiei de întreținere și este în interesul major al copilului, fiind în drept să fie asigurați din punct de vedere material în deplină măsură și fără nicio restricție sau condiționare.

În această ordine de idei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ține să menționeze că, părinții sunt obligați să creeze copilului condiții adecvate pentru creșterea și dezvoltarea acestuia, atât fizică cât și psihologică, astfel încât întreținerea nu urmează a fi acordată doar la nivelul minimumului de existență.

În atare circumstanțe, Colegiul conchide că, suma dispusă spre încasare de către instanța de apel, în mărime de 1100 de lei lunar, nu poate fi acceptată, deoarece necesitățile specifice vârstei copilului reclamă costuri ce depășesc simpla întreținere.

Iar conform art. 3.1 al Convenției internaționale cu privire la drepturile copilului din 20 noiembrie 1989, în toate deciziile care îi privesc pe copii, fie că sunt luate de instituții publice sau private de ocrotire socială, de către tribunale, autorități administrative sau de organe legislative, interesele superioare ale copilului trebuie să fie luate în considerare cu prioritate.

Mai mult decât atât, interesul superior al copilului, principiu consacrat în art. 9 din Convenția cu privire la drepturile copilului, este unica premisă de bază de la care pornește instanța judecătorească la soluționarea litigiilor ce vizează interesele acestuia, precum și menținerea echilibrului drepturilor copiilor și proporționalitatea quantumului pensiei de întreținere pentru fiecare copil în parte.

Convenția nu se limitează doar la afirmarea dreptului copilului la viață, dar include și conceptul supraviețuirii și dezvoltării lui.

Prin urmare, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că, prima instanță just și întemeiat a dispus încasarea pensiei de întreținere în mărime de 1/4 din salariul și/sau din alte venituri, dar nu mai puțin de jumătate din minimumul de existență, acest quantum fiind unul rezonabil.

Întru consolidarea soluției adoptate, Colegiul reiterează că aspectele menționate supra, conduc la concluzia că procedura desfășurată în instanța de apel nu corespunde exigențelor art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, iar modalitatea în care a fost examinată cauza în ordine de apel nu poate echivala cu soluționare efectivă a cauzei, astfel, fiind impusă casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

Prin urmare, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că, concluzia primei instanțe este justă, având la bază un cumul de dovezi administrate, cărora le-a fost dată o apreciere juridică cuvenită.

Distinct de cele relatate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, de a casa decizia instanței de apel din 09 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău și de a menține hotărârea primei instanțe din 13 mai 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Reieșind din cele expuse, în conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. f) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de către reprezentantul recurentei Maria Doroș, avocatul Sergiu Russ.

Se casează decizia din 09 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău și se menține hotărârea din 13 mai 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Maria Doroș împotriva lui Radu Patric cu privire la încasarea pensiei de întreținere a copilului minor.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Dumitru Mardari

Maria Ghervas

Victor Burduh

Galina Stratulat